

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
технологій і дизайну

Тетяна ІВАНШЕНА

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасне мистецтво і дизайн

Назва дисципліни

Призначення Робочої програми

Для освітніх програм різних спеціальностей

Рівень вищої освіти

Перший бакалаврський

Мова навчання

Українська

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

4

Статус дисципліни

Вибіркова

Факультет (до якого відноситься кафедра)

Технологій і дизайну

Кафедра (за якою закріплена дисципліна)

Рисунку та проектної графіки

Форма здобуття освіти	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю		
	Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття						Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік	Іспит
			Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семинарські заняття				
Д	4,0	120	52	18	-	36	-	66	+	-	
З	4,0	120	10	4	-	6	-	110	+	-	

Робоча програма складена на основі освітніх програм та стандартів вищої освіти спеціальності.

Робоча програма складена

К.Т.Н., доцент
Ученый ступин, звання

Анна СЕЛЕЗНЬОВА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Схвалена на засіданні кафедри Рисунку та проектної графіки, Протокол №1 від 28.08.2024 р.

Зав. кафедри Рисунку та проектної графіки

Назва

Підпис

Ігор КОВТУН
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО І ДИЗАЙН

Тип (статус) дисципліни	Вибіркова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	-
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	4,0
Форми навчання, для яких викладається дисципліни	Денна

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент має: розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв; критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з сучасного мистецтва для вирішення задач і проблем в галузі дизайну; критично опрацьовувати проєктний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методиками та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю; визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.

Зміст навчальної дисципліни. Вивчення причинно-наслідкових зв'язків виникнення новітнього мистецтва від модернізму до постмодернізму, основних питань дефініцій і понятійних категорій сучасного художнього процесу. Основні тенденції розвитку мистецтва епохи постмодернізму як плюралізму стильових напрямків сучасного мистецтва. Основні проблеми синтезу мистецтва і технологій як основа формування нової сучасної художньої культури ХХІ ст. Генезис становлення і розвитку сучасних форм художньої творчості в українській культурі наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 18 год., практичні заняття – 36 год., самостійна робота – 66 год., разом – 120 год.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням наочних методів, пояснення-бесіди); практичні заняття (з використанням практикумів, методів візуалізації, презентацій, майстер-класів); самостійна робота (підготовка до практичних занять, опрацювання навчальної літератури та засвоєння матеріалу навчальної дисципліни).

Форми оцінювання результатів навчання: здача практичних робіт у вигляді мультимедійних презентацій; тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми.

Вид семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Шумєга С. С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2016. – 300 с.
2. Голубець О. М. Мистецтво ХХ ст. – Львів: Колір «ПРО», 2022. – 239 с.
3. Складенко Г. Матеріали до історії: Монументально-декоративне мистецтво України другої половини ХХ століття / Г. Складенко // Історія українського мистецтва: У 5 т. – К. : НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2015. – Т. 5. – 643 с.
4. Олійник О. П. Теорії та концепції дизайну. – Херсон: Олді-плюс, 2020. – 256 с.
5. Ханко В. Лекції з історії мистецтва. – Київ: Видавець Остап Ханко, 2009. – 316 с.
6. Вілл Гомперц Що це взагалі таке? 150 років сучасного мистецтва в одній пілюлі / Гомперц Вілл // Серія: UkrainianArtBook – К. Вид.,: ArtHuss, 2017. – 486 с.
7. Модульне середовище для навчання MOODLE. URL: <https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=8308>.

Викладачі: доцент кафедри рисунку і проєктної графіки Селєзньова А. В.

3) Пояснювальна записка

Дисципліна «Сучасне мистецтво і дизайн» є вибірковою дисципліною і займає провідне місце у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, оскільки розкриває основні історичні етапи і тенденції розвитку мистецтва і дизайну. Формує розуміння сутності, головних функцій і цілей дизайну та мистецтва. Дисципліна «Сучасне мистецтво і дизайн» має міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами, як «Рисунок», «Живопис», «Історія образотворчого мистецтва», «Історія декоративно-прикладного мистецтва», «Історія художнього текстилю» та інші.

Робоча програма дисципліни «Сучасне мистецтво і дизайн» висвітлює питання специфіки становлення і розвитку сучасного мистецтва і дизайну, ознайомлює з причинами зміни форми художнього висловлювання, формує навички розуміння художньої мови сучасного мистецтва, за допомогою якої створюється художній образ, виявлення ідейного змісту і основних завдань сучасного мистецтва та розвиває асоціативне мислення.

Мета дисципліни – забезпечити засвоєння здобувачами компетентностей, що пов'язані зі знаннями світоглядних передумов і витоків мистецтва і дизайну, становлення і розвитку живопису, скульптури та архітектури як специфічних сфер професійної художньої діяльності, а також формування і розвитку дизайну середовища як продукту інноваційної та технологічної діяльності антропологічної спрямованості.

Завдання дисципліни. Надати студентам теоретичні знання з історії та видової структури сучасного мистецтва; розкрити феномен сучасного мистецтва та основні стилеві ознаки різних його напрямків; сформувати навички з аналізу і засвоєння кращих зразків світового сучасного мистецького надбання; набуття слухачами знань про ділення світових напрямків мистецтва, його різновидів та особливостей на певних відрізках часу; ознайомити студентів із сучасними мистецькими течіями та напрямками; засвоїти мистецьку професійну термінологію і основи концептуальних підходів з теорії мистецтва; виховання естетичних смаків на кращих світових мистецьких зразках; виявити особливості та місце українського сучасного образотворчого мистецтва в світовому культурному просторі.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент повинен: розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв; критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з сучасного мистецтва для вирішення задач і проблем в галузі дизайну; визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні та мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури; критично опрацьовувати проєктний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю.

4) Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні	СРС	лекції	практичні	СРС
Розділ 1. Вивчення причинно-наслідкових зв'язків виникнення новітнього мистецтва від модернізму до постмодернізму, основних питань дефініцій і понятійних категорій сучасного художнього процесу.	4	9	16	2	2	28
Розділ 2. Основні тенденції розвитку мистецтва епохи постмодернізму як плюралізму стильових напрямків сучасного мистецтва.	6	9	18			28
Розділ 3. Основні проблеми синтезу мистецтва і технологій як основа формування нової сучасної художньої культури ХХІ ст.	4	9	16	2	2	27
Розділ 4. Генезис становлення і розвитку сучасних форм художньої творчості в українській культурі наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.	4	9	16		2	27
Разом за семестр:	18	36	66	4	6	110

5) Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу *

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Тема 1. Актуальні проблеми вивчення сучасного мистецтва. Поняття «сучасне мистецтво». Основні питання дефініцій і понятійних категорій сучасного художнього процесу. Абстрактний живопис: основні напрями. Виникнення абстрактного живопису як форми нефігуративного (безпредметного) мистецтва: умови, причини, специфіка створення художнього образу, принципи художньої абстракції, інструментарій художньої творчості – колір, лінія, форма. Зростання ролі асоціативного мислення в художньому процесі. Літ.: [1] с. 11-15; [3] с. 4-10; [5] с.8-22; [6] с. 8-10	2
2	Тема 2. Основні передумови виникнення новітнього мистецтва від модернізму до постмодернізму. Вплив імпресіонізму, неоімпресіонізму та постімпресіонізму на виникнення нового – авангардного мистецтва. Характеристика діяльності руху «Двадцятка». «Arts and Crafts movement» - англ. рух за збереження і розвиток «Мистецтв і ремесл» та пропагування буржуазно-просвітницьких та соціальних змін. Діяльність архітекторів та інженерів «Чиказької школи». Рух декадансу. Ар Нуво (1890-1910/1915 рр.). Модернізм (1850-1950 рр.). Синтетизм. Символізм (1880-1900 рр.). Югендстиль. Клуазонізм. Віденський Сецесіон. Група Набі. Світ мистецтва. Літ.: [3] с. 16-22, 24-28, 30-34; [5] с.22-32	2
3	Тема 3. Авангардистські течії як основне підґрунтя утворення абстракціонізму (1900-1918 рр.): (<i>фовізм</i> та творчість А. Матіса. <i>кубізм</i> та творчість П. Пікассо; <i>неопластицизм</i> П. Мондріана, <i>теорія супрематизму</i> К. Малевича; <i>експресивна абстракція</i> В. Кандінського, <i>експресіонізм</i> Ф. Марка; <i>футуризм</i> Т. Марінетті та Северині; <i>дадаїзм</i> . Контррельєфи В.Татліна як	2

	перші абстрактні просторові конструкції. Літ.: [3] с. 24-30; [5] с.32-44	
4	Тема 4. Мистецтво 1918-1945 рр. Перша школа дизайну – Баухауз, історія заснування, діяльність основних її представників. Творчість художників «Паризької школи». Нові стилі 1918-1945 років: Ар Деко (1925-1940 рр.) та Інтернаціональний стиль. Магічний реалізм (1925-досьогодні) або «Нова речовинність». Сюрреалізм. Магічний реалізм. Американський риджионалізм. Соціальний реалізм. Літ.: [3] с. 30-36; [4] с.18-24; [5] с.44-52	2
5	Тема 5. Об'єкт та інсталяція як види просторової композиції. Мистецтво об'єкту в ХХ ст. як проблема організації навколишнього середовища: дизайн, реклама, види образотворчого мистецтва (скульптура, декоративно-прикладне мистецтво) та передумови виникнення його різновидів. Предметний світ в архаїчній культурі як об'єкт поклоніння. Художній об'єкт: поняття, види, засоби перетворення предмету в художній твір. Значення поняття «просторова композиція» в об'єктному мистецтві. Колаж, асамбляж, реді-мейд як види концептуального мистецтва об'єкту. Інсталяція як мистецтво об'єкту, основна ідея організації предметного світу в інсталяцію, засоби створення інсталяції, види інсталяції (просторова предметна композиція; відео-інсталяція). Мінімал-арт, «бідне мистецтво» як спосіб нового художнього життя побутових предметів. Літ.: [3] с. 36-44; [4] с.26, 28, 30-36; [6] с.54-68	2
6	Тема 6. Хепенінг, перформанс, боді-арт як види акційного мистецтва. Акція як форма сучасного мистецтва, яка заснована на дії. Театр і мистецтво акції, система взаємовідносин. Енвайронмент як різновид мистецтва акції. Місце і роль навколишнього середовища в творах акціонізму. Значення імпровізації. Акціонізм та його різновиди в сучасному мистецтві. Специфічні риси хепенінгу та перформансу в акційній творчості, схожість та відміни цих форм акційного мистецтва. Класичні приклади хепенінгу та перформансу в західному мистецтві. Тіло як об'єкт художньої творчості. Роль і значення прикрашення тіла в архаїчних культурах. Татування, розпис тіла людини, інші форми роботи з тілом як художнім об'єктом. Боді-арт як мистецтво акції, засоби оформлення тіла в різних формах та видах боді-арту, прийоми створення художнього образу в боді-арті. Літ.: [3] с. 44-50; [4] с.38, 40-42, 46-50; [6] с.70	2
7	Тема 7. Фотографія в системі мистецтв новітніх технологій. Фотографія як специфічне нововведення культури ХХ ст. Інформативність, документальність, художня образність та художня мова фотографії. Особливості чорно-білої, кольорової та цифрової фотографії в створенні художнього образу. Жанрове розмаїття мистецтва фотографії. Видатні майстри сучасної фотографії. Літ.: [2] с. 52; [4] с.44-46, 48, 56; [6] с.71-74	2
8	Тема 8. Медіа в системі мистецтв новітніх технологій. Види мистецтва комп'ютерних технологій в сучасному культурному просторі. Відео-арт як вид мистецтва новітніх технологій: історія виникнення і розвитку відео-арту; відео-арт як напрям медіа-мистецтва та його специфіка. Засоби створення художнього образу в мистецтві відео-арту. Перші представники відео-арту (Йозеф Бойс, Майкл Сноу, «Один крок» Стенлі Брауна, «Муха» Йоко Оно, Ричард Серра, Нам Джун Пайк). Кліп і відео-арт. Відео-інсталяція як вид медіа-мистецтва. Синтез мистецтва і технологій. Комп'ютерна графіка, її особливості та різновиди. Інтерактивне мистецтво та інші види медіа-мистецтва. Літ.: [2] с. 52; [4] с.44-46, 48, 56; [6] с.71-74	2
9	Тема 9. Українське мистецтво кінця ХІХ – початку ХХІ століття.	2

	Живопис та графіка стилю модерн. Формування української школи монументального живопису: діяльність М. Бойчука та його учнів. Творчість П. Левченка, С. Васильківського, О. Мурашка, А. Петрицького, О. Екстер, В. Кричевського, О. Архипенка, Г. Нарбута, Ф. Кричевського, О. Новаківського, П. Холодного. Харківський конструктивізм та творчість В. Єрмілова. Прикладна графіка (дизайн) в сучасному культурному просторі України. Монументальне мистецтво 1960–1980-х років. Тенденції розвитку візуального мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століття. Літ.: [1] с.26-34; [2] с.16-34; [4] с.56-60; [5] с.40-58	
Разом:		18

Примітка. * Лекційні заняття плануються по 2 години. Якщо у навчальному плані в непарних семестрах запланована 1 год. аудиторних занять на тиждень, то залежно від розкладу занять фактична кількість годин становитиме 18 – по чисельнику, 16 – по знаменнику.

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Тема 1. Актуальні проблеми вивчення сучасного мистецтва. Основні передумови виникнення новітнього мистецтва від модернізму до постмодернізму. Авангардистські течії як основне підґрунтя утворення абстракціонізму(1900-1918 рр.). Мистецтво 1918-1945 рр. Літ.: [1] с. 11-15; [3] с. 4-10; [5] с.8-22; [6] с. 8-10	2
2	Тема 2. Об'єкт та інсталяція як види просторової композиції. Хепенінг, перформанс, боді-арт як види акційного мистецтва. Фотографія в системі мистецтв новітніх технологій. Медіа в системі мистецтв новітніх технологій. Українське мистецтво кінця ХІХ – початку ХХІ ст. Літ.: [1] с.26-34; [2] с.16-34; [4] с.56-60; [5] с.40-58.	2
Разом:		4

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Мистецькі течії ХІХ ст., які стали підґрунтям течій сучасного мистецтва. Характеристика імпресіонізму в різних країнах: Франції, США, Англії, Німеччині, Швеції, Україні. Характеристика діяльності руху «Мистецтва і ремесла» та його команди. «Чиказька школа». Літ.: [3] с. 4-10, 16-22, 24-28, 30-34; [5] с.8-32; [6] с. 8-10	4
2	Передумови виникнення новітнього мистецтва від модернізму до постмодернізму. «Двадцятка». Неоімпресіонізм. Рух декадансу. Арнуво. «Модернізм». Символізм. Група «Набі». Постімпресіонізм. Клуазонізм. Синтетизм. Югендстиль. Віденський Сецесіон. «Світ мистецтва». Літ.: [3] с. 4-10, 16-22, 24-28, 30-34; [5] с.8-32; [6] с. 8-10	4
3	Мистецтво модернізму (1900-1918 рр.). Розвиток авангардних художніх течій і їх філософія (фовізм, кубізм, експресіонізм, німецький Веркбунд, футуризм). Два шляхи розвитку абстрактного живопису на початку ХХ ст.: експресивна абстракція (В. Кандинський, М. Ларіонов) та геометрична абстракція (К. Малевич, П. Мондріан). Контррельєфи В. Татліна як перші абстрактні просторові конструкції. Формування метафізичного живопису. Вортицизм. Дадаїзм. Пуризм. Група «Де Стейл». Літ.: [3] с. 30-36; [4] с.18-24; [5] с.44-52	4

4	Видатна школа Баухауз та його команда. Паризька школа. Нові стилі 1918-1945 років: Ар Деко та Інтернаціональний стиль. Реалізм: магічний, американський (риджионалізм). Літ.: [3] с. 36-44; [4] с.26, 28, 30-36; [6] с.54-68	4
5	Концептуальне мистецтво. Види концептуального мистецтва. Об'єкт та інсталяція як види просторової композиції. Мінімалізм. «Новий реалізм. Поп-арт. Оп-арт. Кінетичне мистецтво. Літ.: [3] с. 44-50; [4] с.38, 40-42, 46-50; [6] с.70	4
6	Хепенінг, перформанс, боді-арт як види акційного мистецтва. Акціонізм та його різновиди в сучасному мистецтві. Специфічні риси хепенінгу та перформансу. Боді-арт як мистецтво акції. Літ.: [3] с. 44-50; [4] с.38, 40-42, 46-50; [6] с.70	4
7	Фотографія у системі мистецтв новітніх технологій та специфіка видів мистецтва медіа технологій. Чорно-біла фотографія. Кольорова та цифрова фотографії, її особливості. Літ.: [3] с. 52; [4] с.44-46, 48, 56; [6] с.71-74	4
8	Специфіка видів мистецтва медіа технологій. Види мистецтва комп'ютерних технологій в сучасному культурному просторі. Відео-арт як вид мистецтва новітніх технологій. Літ.: [3] с. 52; [4] с.44-46, 48, 56; [6] с.71-74	4
9	Особливості розвитку сучасного українського мистецтва. Мистецька школа М. Бойчука. Творчість П. Левченка, С. Васильківського, О. Мурашка, А. Петрицького, О. Екстер, В. Кричевського, О. Архипенка, Г. Нарбута, Ф. Кричевського, О. Новаківського, П. Холодного. Мистецтво України ХХ–ХХІ століть. Монументальне мистецтво 1960–1980-х років. Тенденції розвитку візуального мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ ст. Літ.: [1] с.26-34; [2] с.16-34; [4] с.56-60; [5] с.40-58.	4
Разом:		36

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Мистецькі течії ХІХ ст. – початку ХХст., які стали підґрунтям течій сучасного мистецтва. Характеристика імпресіонізму в різних країнах: Франції, США, Англії, Німеччині, Швеції, Україні. Характеристика діяльності руху «Мистецтва і ремесла» та його команди. «Чиказька школа». «Двадцятка». Неоімпресіонізм. Рух декадансу. Ар-нуво. «Модернізм». Символізм. Група «Набі». Постімпресіонізм. Клуазонізм. Синтетизм. Югендстиль. Віденський Сецесіон. «Світ мистецтва». Розвиток авангардних художніх течій і їх філософія (фовізм, кубізм, експресіонізм, німецький Веркбунд, футуризм). Два шляхи розвитку абстрактного живопису на початку ХХ ст.: експресивна абстракція (В. Кандинський, М. Ларіонов) та геометрична абстракція (К. Малевич, П. Мондріан). Контррельєфи В. Татліна як перші абстрактні просторові конструкції. Формування метафізичного живопису. Вортицизм. Дадаїзм. Пуризм. Група «Де Стейл». Літ.: [3] с. 4-10, 16-22, 24-28, 30-34; [5] с.8-32; [6] с. 8-10	2
2	Видатна школа Баухауз та його команда. Концептуальне мистецтво Паризька школа. Нові стилі 1918-1945 років: Ар Деко та Інтернаціональний стиль. Реалізм: магічний, , американський (риджионалізм). Види концептуального мистецтва. Об'єкт та інсталяція як види просторової композиції. Мінімалізм. «Новий реалізм. Поп-арт. Оп-арт. Кінетичне мистецтво. Хепенінг, перформанс, боді-арт як види акційного мистецтва. Акціонізм та його різновиди в сучасному	2

	мистецтві. Специфічні риси хепенінгу та перформансу. Боді-арт як мистецтво акції. Літ.: [3] с. 36-44; [4] с.26, 28, 30-36; [6] с.54-68	
3	Фотографія у системі мистецтв новітніх технологій та специфіка видів мистецтва медіа технологій. Чорно-біла, кольорова та цифрова фотографії, її особливості. Види мистецтва комп'ютерних технологій в сучасному культурному просторі. Відео-арт як вид мистецтва новітніх технологій. Види мистецтва комп'ютерних технологій в сучасному культурному просторі. Відео-арт як вид мистецтва новітніх технологій. Особливості розвитку сучасного українського мистецтва. Літ.: [3] с. 52; [4] с.44-46, 48, 56; [6] с.71-74	2
Разом:		6

У процесі виконання практичних робіт з дисципліни студенти набувають практичних навичок, зокрема із: аналізу та систематизації сучасної національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, виявлення українських етнокультурних традицій у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, визначення або розрізнення українських та зарубіжних сучасних художніх практик.

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і здачі практичних робіт у вигляді мульти-медійних презентацій, тестування з теоретичного матеріалу. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує у період настановної сесії.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кіл-ть годин
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу з лекції.	4
2.	Підготовка до виконання практичної роботи (далі ПР) 1.	4
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу з лекції.	4
4.	Підготовка до виконання ПР2 і здачі ПР1.	4
5.	Опрацювання теоретичного матеріалу з лекції.	4
6.	Підготовка до виконання ПР3 і здачі ПР2.	4
7.	Опрацювання теоретичного матеріалу з лекції.	4
8.	Підготовка до виконання ПР4 і здачі ПР3. Підготовка до проміжного тестового контролю ТК1 (Т1-4).	3
9.	Опрацювання теоретичного матеріалу з лекції.	4
10.	Підготовка до виконання ПР5 і здачі ПР4.	3
11.	Опрацювання теоретичного матеріалу з лекції.	4
12.	Підготовка до виконання ПР6 і здачі ПР5.	3
13.	Опрацювання теоретичного матеріалу з лекції.	4
14.	Підготовка до виконання ПР7 і здачі ПР6.	3
15.	Опрацювання теоретичного матеріалу з лекції.	4
16.	Підготовка до виконання ПР8 і ПР9 та до здачі ПР7.	3
17.	Опрацювання теоретичного матеріалу з лекції.	4
18.	Підготовка до здачі ПР8 і ПР9. Підготовка до проміжного тестового контролю ТК2 (Т5-9).	3
Разом:		66

Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій та у позаурочний час.

6) Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів візуалізації навчального матеріалу, показ мульти-медійних презентацій, відео) і практичні заняття (створення презентацій із використанням комп'ютерних програм і програмних додатків), що мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією з галузі сучасного мистецтва і дизайну, знаннями теоретичних основ з історії розвитку світового мистецтва.

7) Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

здача практичних робіт у вигляді мульти-медійних презентацій;

тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю і оцінок з тестування за лекційними матеріалами дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав тестування, вважається невстигаючим.

8) Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми роботи; якість та правильність оформлення мульти-медійних презентацій, відповідність викладеного матеріалу в презентації обраній тематиці (завданню) практичної роботи; вільне володіння студентом спеціальною термінологією; своєчасна здача практичної роботи.

Термін здачі практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент здав її на наступному після виконання роботи занятті. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу з сучасного мистецтва і дизайну, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; здатний генерувати нові ідеї (проявляти креативність), вдало використовує інформаційно-комунікаційні технології в галузі дизайну, вміє виконувати пошук, опрацювання, аналіз та синтез інформації щодо актуальних проблем дизайну. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при відозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу з сучасного

	мистецтва і дизайну, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота									Контрольні заходи		Семестровий контроль, залік	
Практичні заняття №:									Тестовий контроль:			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	T 1-4	T 5-9	За рейтингом	
ВК*:									0,6		0,4	0

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль, залік
Практичні роботи №:			Контрольна робота		
1	2	3	Якість виконання	Оцінка за захист	За рейтингом
ВК*:			0,2	0,2	0
0,6			0,4		

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти (кількість тестових завдань у тесті може бути різною) тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом (може бути інший варіант). Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за **чотирибальною** шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Відсоток правильних відповідей:	0-59	60-74	75–89	90-100
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання
A	4,75–5,00	Зараховано
B	4,25–4,74	
C	3,75–4,24	
D	3,25–3,74	
E	3,00–3,24	
FX	2,00–2,99	Незараховано
F	0,00–1,99	

9) Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Історія виникнення імпресіонізму. Особливості імпресіонізму Франції, США та Німеччини.
2. Розвиток імпресіонізму в Україні.
3. Імпресіоністичний живопис Олександра Мурашко.
4. Творчість Олекса Новаківського.
5. Творчість жінок-імпресіоністок – Берти Морізо і Мері Кассатт.
6. Теорія дивізіонізму.
7. Творчість Поля Синьяка.
8. Творчість Жоржа Сера.
9. Характеристика постімпресіонізму.
10. Творчість Вінсента Ван Гога.
11. Рух мистецтв і ремесл – першого прототипу дизайн-компанії з виготовлення предметів домашньої обстановки.
12. Ідеї Вільяма Морріса та їхній вплив на розвиток руху «Arts and Crafts movement».
13. Діяльність руху «Чиказька школа».
14. Перші хмарочоси. Передумови їх виникнення.
15. Що таке «чиказька конструкція»?
16. Ідеї Луїса Саллівена. Розвиток сучасної американської архітектури.
17. Діяльність художнього руху «Двадцятка». Її внесок у розвиток мистецтва.
18. Поняття «модернізм».
19. «Каталонський» модернізм та творчість Антоніо Гауді.
20. Риси каталонського модерну.
21. Французька символічна графіка Оділона Редона.
22. Літературні фантазії у творчості художника-символіста Джеймса Ёнсора.
23. Орнамент ар-нуво та його символіка.
24. Особливості стилю «ліберті».
25. Югендстиль та його передумови виникнення.

26. Віденський Сецесіон. Творчість Густава Клімта.
27. Модернова архітектура України. Основні особливості.
28. Особливості художнього напрямку «символізм». Основні представники цього напрямку.
24. Поняття «клуазонізм» та його характеристика.
25. Розвиток модерністських тенденцій на основі діяльності руху «Світ мистецтва».
26. Флоральний стиль у творчості Енделя, Обріста і Беренса.
27. Особливості фовізму. Творчість Анрі Матісса.
28. Термін «фовістята». Творчість Андре Дерена та Моріса де Вламінка.
29. Порівняльна характеристика імпресіонізму та експресіонізму. Діяльність групи «Міст».
30. Особливості абстрактного живопису.
31. Супрематизм. Творчість Каземира Малевича.
32. Лучизм. Творчість Наталі Гончарової та Михайла Ларіонова.
33. Супрематизм та конструктивізм – художні антагоністи.
34. Характеристика метафізичного живопису як напрямку в італійському живопису напочатку ХХ ст.
35. Засновник метафізичного живопису – Джорджо де Кіріко та його художня творчість.
36. Розвиток дадаїзму. Характеристика творчості Марселя Дюшана, Ман Рея, Андре Бретона.
37. Характеристика живопису в стилі пуризм.
38. Творчість Озанфана та Ле Корбюзьє.
39. Становлення та розвиток школи Баухауз. Її вплив на інші художні течії.
40. Особливості викладання художніх дисциплін в Баухаузі.
41. Інтернаціональний стиль в архітектурі.
42. Філософія соціального реалізму.
43. Американський риджионалізм. Школа «сміттєвих відер».
44. Особливості виникнення абстрактного експресіонізму. Творчість Джексона Поллока.
45. Характеристика поп-арту.
46. Творчість Енді Уорхола.
47. Характеристика художньої творчості Кіта Харінга та Роя Ліхтенштейна.
48. Характеристика художньої творчості Річарда Гамільтона та Девіда Хокні.
49. Головна мета перформансу. Приклади надзвичайних сучасних перформансів.
50. Боді-арт та відео-арт.

10) Методичне забезпечення

1. Селезньова А. В. Сучасне мистецтво і дизайн: курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / А. В. Селезньова. – Хмельницький : ХНУ, 2024. – 138 с. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8308>
2. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу «Сучасне мистецтво і дизайн» / уклад. А. В. Селезньова. – Хмельницький: ХНУ, 2024. – 24 с. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8308>
3. Роздатковий матеріал: зразки художніх творів, репродукції картин, мікрофільми.

11) Рекомендована література:

Основна

1. Шумега С. С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2016. – 300 с.
2. Голубець О. М. Мистецтво ХХ століття. – Львів.: Колір «ПРО», 2022. – 239 с.
3. Скляренко Г. Матеріали до історії: Монументально-декоративне мистецтво України другої половини ХХ століття / Г. Скляренко // Історія українського мистецтва: У 5 т. – К. : НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2015. – Т. 5. – 643 с.

Додаткова

4. Вілл Гомперц. Що це взагалі таке? 150 років сучасного мистецтва в одній пілюлі / Гомперц Вілл // Серія: UkrainianArtBook – К. Вид.,: ArtHuss, 2017 – 486 с.
5. Ключко Д. Сховане мистецтво. Есеї, розмови, коментарі / Д. Ключко (за редакцією Ірини Магдиш). Київ : ArtHuss, 2023. – 288 с.
6. Олійник О. П. Теорії та концепції дизайну. – Херсон: Олді-плюс, 2020. – 256 с.
7. Ханко В. Лекції з історії мистецтва. – Київ: Видавець Остап Ханко, 2015. – 316 с.
8. Даниленко В. Я. Дизайн: Підручник. – Х.: ХДАДМ, 2003. – 203 с.
9. Удріс І. М., Школяр А. В. Нариси з історії зарубіжного дизайну. Новий та новітній час: навч. посіб. Кривий Ріг, 2008. 251 с.
10. Конопльова О. В. Мистецтво, архітектура та містобудування Західної Європи доби Відродження : навчальний посібник / О. В. Конопльова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків : ХНАМГ, 2013. 162 с.
11. Смирна Л. В. Століття нонконформізму в українському візуальному мистецтві: Монографія / Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України. Київ: «Видавництво «Фенікс», 2017. 480 с.
12. Слівінська А. Ф. Візуалізація «духовної реальності» у сценічній композиції «Жовтий звук» В. Кандинського / Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ: Міленіум, 2019. Вип. 42. С.146–151.
13. Слівінська А. Ф. Концептуально-методологічні засади арт-дизайну / Культурні та мистецькі студії ХХІ століття: науково-практичне партнерство: матеріали міжнародного симпозіуму, м. Київ, 6 червня 2019. Київ: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. С.114–116.
14. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / пер. з англ. К. Грицайчук, А. Пітик та ін. Харків: Віват, 2019. 576 с.
15. Холлінгсворт М. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв. Київ. Махаон–Україна, 2007. 512 с.
16. Іванченко Г. П. Основи теорії дизайну: конспект лекцій. Луцьк: ТК Луцького НТУ, 2014. 51с.
17. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття : енциклопед. вид. : у 2 т. : Т.1 (А-Л) / С. Безклубенко. – Київ : Інститут культурології НАМ України, 2008. – 240 с.
18. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття : енциклопед. вид. : у 2 т. : Т.2 (М-Я) / С. Безклубенко. – Київ : Інститут культурології НАМ України, 2010. – 256 с.

12) Інформаційні ресурси

- 1 Модульне середовище. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8308>
2. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php.
- 4 Репозитарій ХНУ. URL : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.
5. <http://www.worldarthistory.com/ua/> – Історія світового мистецтва
6. <https://sites.google.com/site/istoriamistectv97/> – Історія мистецтв